

# Protocol omgang met elkaar.

Inhoudsopgave:

Doel van omgangs- gedragsprotocol en uitgangspunten	2
Omgangs-gedragsprotocol Kanjertraining	3
Kanjerafspraken	4
Preventie	5
Signaleren van pesten	6
Aanpak	7



Doelen van de omgangsprotocol:

- Leerlingen voelen zich veilig op school (sociaal, psychisch en fysiek) zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Leerlingen, leerkrachten, directie, kanjer-/anti-pestcoördinator, vertrouwenspersoon en ouders weten wat ze kunnen doen ter preventie van onveilige situaties en hoe ze kunnen handelen als het toch onveilig wordt. Ook kunnen ze elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

De uitgangspunten:

School is bedoeld om te leren. Dit kan alleen als leerlingen zich veilig voelen op school. De visie en levenshouding van de Kanjertraining vormen het uitgangspunt van ons veiligheidsbeleid. We hebben een duidelijke visie op hoe we met elkaar omgaan en willen graag samen met ouders en kinderen zorgen voor een veilige school.



## Omgangs-gedragprotocol Kanjertraining

### Plagen of pesten?

Plagen of pesten? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudige onderscheid is dit: Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten. Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf. Definitie van pesten: Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht en waarbij de macht ongelijk is verdeeld. De Kanjertraining gaat ervan uit dat in de meeste gevallen als een kind zich gepest voelt, de 'pester' niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. En als dat niet voldoende is, dan wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen voor de pester zelf zullen zijn (cruciaal in het ontstaan en het in standhouden van pesten zijn de reacties van leeftijdsgenoten op de pester. Heerst er in een klas een mentaliteit van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden dan wanneer er een onveilige sfeer heerst, waarin kinderen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep). Pesten gebeurt per definitie achter de rug van degene die kan ingrijpen, zoals een vader/moeder, juf of meester. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders enerzijds en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen, of merken dat er in hun omgeving wordt gepest.

De Kanjerafspraken.



Hier ben ik.  
Het is goed dat ik er ben.

De school streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de Kanjerafspraken anderzijds.

- \* We vertrouwen elkaar
- \* Niemand speelt de baas
- \* Niemand lacht uit
- \* Niemand doet zielig
- \* We helpen elkaar



De Roosjenschool zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. Als er zich een conflict tussen leerlingen afspeelt, dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet, en borgt gemaakte afspraken. Wij werken schoolbreed met de Kanjerafspraken.



Hier ben ik.  
Het is goed dat ik er ben.

## Preventie

Met behulp van de Kanjerlessen doet de school aan preventie.

Kernpunten in de aanpak:

1. De Kanjerafspraken.
2. Denk goed over jezelf en de ander.
3. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander.
4. Denk oplossingsgericht.
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt.
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
  - 6a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
  - 6b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook "de eigen gang" mag gaan.
7. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

	Dit doen we wel	Dit doen we niet	
Voel jij je er goed bij	→ wel op school en overal 	niet op school en overal 	← Je doet iets waar de ander last van heeft.
Kijk of vraag of je klasgenoot nog blij is en het gedrag gaat	 ik	 ik	← Je geeft benzine
	 klas	 klas	 vriend(in)
Vindt de meester/juf dit nog prettig?	→  leraar	 leraar	← je meester/juf wordt er niet blij van
Zouden je ouders dit prettig vinden?	→  ouders	 ouders	← je ouders vinden dit niet prettig
Allemaal ja? Ga zo door! →			← iemand niet blij? Is dat je bedoeling?

Meer weten?  
Kijk dan op onze website [www.kanjerlessen.nl](http://www.kanjerlessen.nl)  
e-mail: [info@kanjerlessen.nl](mailto:info@kanjerlessen.nl) • telefoon: 020-6100000



Hier ben ik.  
Het is goed dat ik er ben.

Signaleren van pesten:

## 1 Leerling-vragenlijst

De Leerling-vragenlijst is bedoeld voor leerlingen van groep 5 t/m 8 en wordt minimaal één keer per schooljaar ingevuld. De vragenlijst beoogt te meten hoe leerlingen hun eigen sociaal functioneren in de klas ervaren. De functie van de vragenlijst is: leerkrachten in staat stellen hun leerlingen beter te begrijpen, te begeleiden en te ondersteunen in hun sociaal functioneren in de klas. Naar aanleiding van de uitslag kan de leerkracht in gesprek gaan met de leerling en zijn of haar ouder(s). In overleg met de ouder(s) kan vervolgens een handlingsplan worden opgesteld. Tevens kan de leerkracht bepaalde oefeningen van de Kanjertraining extra inzetten in de klas en/of extra aandacht besteden aan het eigen leerkrachtgedrag.

## 2 Docentvragenlijst

De Docentvragenlijst is bedoeld om op een snelle manier een overzicht te krijgen van hoe de leerkracht het gedrag van de leerlingen uit de klas ervaart. Dit heeft als doel de opvallende leerlingen te signaleren en hierover met de ouder(s) in gesprek te gaan en vervolgens gericht tot een gezamenlijke aanpak te komen. De lijst dient als bewustwordingsinstrument voor de leerkracht. Hieruit zou de leerkracht ook iets over zijn manier van lesgeven kunnen leren. Het systeem zelf geeft mogelijke oorzaken van het gedrag van de leerling, symptomen van het gedrag en een reeks adviezen waaruit de leerkracht een keuze kan maken. Uiteindelijk doel is dus leerlingen te begeleiden in hun sociaal-emotionele ontwikkeling.

## 3 Sociogram, pedagogische informatie en opvoedtips

Het sociogram, de pedagogische informatie en de opvoedtips worden naar eigen inzicht door de leerkrachten gebruikt.



## Aanpak

Het rollenspel: De Kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Kinderen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Kinderen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. De meeste kinderen bedoelen het goed, maar zo komt het dan niet over. Als zoiets zich voordoet, dan is het goed dat het kind wordt gecorrigeerd. Omdat leerkrachten (en ouders) niet alles zien, is het van belang dat kinderen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Kinderen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen. In de Kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspelen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten. Kinderen leren rechtop te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: "Ik vind dit vervelend, wil je ermee stoppen?" Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen. Als ze het samen op deze manier niet kunnen oplossen, dan gaat de leerling samen met zijn maatje naar de juf of meester.

### Corrigeren:

Op welke manier corrigeert de leerkracht op school? De leerkracht gaat ervan uit dat mensen, dus ook kinderen, elkaar niet dwars willen zitten. Kinderen hebben niet de bedoeling om vervelend te doen. In een conflict wordt daarom gevraagd naar bedoelingen van het kind. "Is het jouw bedoeling om mij zo boos te maken? Is het niet jouw bedoeling? Doe dan anders. Is het wel jouw bedoeling, dan doe je het goed, maar dan heb je nu een probleem, want ik sta niet toe dat jij verder gaat op deze manier."

### Ouders:

Wat wordt van u als ouder verwacht? Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem, als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd. Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden: Wij verwachten dat u andere ouders en kinderen respectvol benadert.

Wat mogen wij (school en ouders) van elkaar verwachten?

- Als we ons zorgen maken om een kind, dan overleggen we respectvol met de kinderen, ouders en de leerkracht. We geven elkaar feedback. Dat betekent dat we op het schoolplein of via internet niet slecht spreken over een ander: we gaan met die ander in gesprek. Kortom: We spreken met respect over en met elkaar.
- We zoeken een oplossing die goed is voor het kind, de klasgenoten, de ouders en de school.
- Soms bedoelt de ander iets goed, maar ervaar je het vervelend. We geven dan rustig onze grens aan, zodat de ander rekening met je kan houden.

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten. "Hoe ga je het de volgende keer doen? Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade? Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?"

